

crimen aliquod inter alternativam mensium in regulis cancellariæ et concordatis, *ib.* Concordatis Germaniæ nequit opponi præscriptio, aut non usus ipsorum, 590. Refertur circa hoc bulla Clementis VII, *Admonet nos, ib.* Quid juris, si quis obtinet beneficium contra concordata Germaniæ, 592. Quæ beneficia sibi reservavit Papa in concordatis Germaniæ, *ib.* Sunt inter alia beneficia vacantia in curia, *ib.* Promotorum auctoritate apostolica ad episcopatus et monasteria, *ib.* Majores dignitates in cathedralibus, et principales in collegiatis, *ib.* Nisi adsit privilegium, 593. In cæteris dignitatibus et privilegiis quibuscunque datur mensium alternativa, *ib.* Excipiuntur aliqua beneficia, 594. Ut juris patronatus laicorum, *ib.* Item beneficia vacantia per resignationem, *ib.* Atque beneficia alteri accessorie unita, *ib.* Quid juris de beneficio vacante in mense pontificio, si eidem intra tres menses non provideat Papa, *ib.* Quando trimestre hoc incipiat currere? et quomodo computetur? 595. Currit Papæ ignorant, ac etiam sede apostolica vacante, 596. An et quomodo post lapsum trium mensium Papa adhuc conferre possit, *ib.*

CONCUBINA, et concubinitus quid, et quomodo differant a simplici fornicatione, III, 397. Concubinarii clerici pœna. Vide *Clericorum concubinariorum pœna.*

CONCUBINATUS quid? VI, 400. Pœna illius de jure civili, *ib.* Et de jure canonico, *ib.* Præsertim contra clericos concubinarios, aut suspectas mulieres habentes in domo, vel extra, *ib.*

CONCUPISCENTIÆ prohibitions prohibentur omnia mala, VII, 94.

CONCURSUS in collatione beneficiorum. Vide *Beneficiorum collatio per concursum.* Concursui subjectæ sunt parochiæ juris patronatus clericalis, non item laicalis, V, 124.

CONDEMNATO ad mortem aliquo, quilibet potest pro illo appellationem suscipere, etiam eo invito, VII, 55.

CONDICTIO et condicere quid, II, 390. Condictio ex lege, quid, *ib.* Remedium spoliatorum ex conditione triticaria, 386. Et ex conditione incerti, *ib.* Et ex conditione indebiti, declaratur, *ib.* Condictio ex cap. *Sæpe, de Restit. spoliat.*, in quo consistat, 390. Datur contra quemcumque tertium possessorem, qui rem invasorem scilicet, et a quocumque recepit, 391. Secus, si ignoranter, *ib.* In dubio præsumitur ignorantia, nisi invasio sit notoria, *ib.* Condictio ex can. *Redeintegranda*, 3, q. 1, declaratur, *ib.* Extenditur ad quoscumque clericos, *ib.* An etiam competat laicis pro recuperandis rebus profanis, *ib.* Affirmativa sententia est communis, ejus ut fundamentum, 392. Solvuntur contraria, *ib.* Condictio, ex *L. Si quis in tantam, C. Unde vi, adversus quem competat?* quidque conferat, 393. Pœnæ hujus legis locum duntaxat habent post sententiam judicis, *ib.* et 398. Condictio, ex *L. Estat, ff. De iis quæ vi, metusve causa*, etc., declaratur, 393. Condictio

ex *L. Invasor, C. Unde vi, explicatur, ib.* Remedium istud possessorium habet duo specialia, et quæ, *ib.* Condictio ex *L. vet. C. Unde vi, adversus quem competat, ib.* Et in quo differat a conditione, ex *L. Si quis in tantam, C. Unde vi, 394, et a conditione, ex L. Invasor, C. Unde vi, ib.*

Condictio irritiva quid? cui? et contra quem competat? VI, 415.

CONDITIO apposita suspendit effectum concessionis pontificiæ, I, 228. Est servanda in forma specificata, 421.

Conditiones illæ, quæ tacite, seu de jure insunt, non faciunt actum conditionatum, bene tamen conditiones extrinsecæ, III, 165.

Conditio quid? et quotuplex? IV, 479 et 518. Turpis, vel impossibilis habetur pro non adjecta, 480. Quid operetur in testamentis, 479. Conditio habetur pro impleta, si non stat per eum ad quem pertinet, 481. Conditio suspensiva, et resolutiva quid? et quænam faciat conditionatum contractum, 179. Item quænam, et quando suspendat actum, V, 43.

Conditio variè accipitur, V, 428. Proprie quid sit? *ib.* Alia est tacita, alia expressa, 429. Alia de præsentis, alia de præterito, alia de futuro, quæ ultima sola est proprie conditio, *ib.* Conditio de futuro, alia est necessaria, alia contingens, alia potestativa, alia causalis, alia mixta, *ib.* Alia possibilis, alia impossibilis, *ib.* Alia honesta, alia turpis, *ib.* Alia suspensiva, alia resolutiva, *ib.* Conditio necessaria quæcumque matrimonio, vel alii contractui apposita, habetur pro non adjecta, *ib.* Nisi adjiciatur pro temporis determinatione, 430. Conditio de præterito, vel præsentis non vitiat actum, sed subsistit illico, si conditio existit, si non nullus est, *ib.* Idem est de matrimonio et sponsalibus, *ib.* Conditio possibilis, et honesta de futuro suspendit quemque contractum, *ib.* Qui tamen adimpleta conditione statim valet sine novo consensu, *ib.* Etiam matrimonium, 431. Probatur ratiõne, *ib.* Et declaratione cardinalium, *ib.* Matrimonium sub conditione de præsentis initum non potest consummari, donec resciatur extare conditionem, *ib.* Conditionata matrimonia, et sponsalia an sint licita? Vide *Matrimonium, et sponsalia sub conditione.* Conditio si Papa dispensaverit, an valide, et licite adjiciatur matrimonio, vel sponsalibus, 432. Conditio, si te virginem invenero, an, et quando licite apponatur sponsalibus, vel matrimonio, 434. Conditio, si non nubas, licite, et valide apponitur legatis, 541. Conditiones requisite ad hoc, ut episcopus secluso privilegio dispensare valeat pro foro interno super impedimentis matrimonii occultis, 552.

Conditionis impedimentum quid, VII, 449. Est jure naturæ introductum, 450. Persona libera si contrahat cum servili ignoranter, nullum est matrimonium, *ib.* Dummodo talis persona proprie sit servus, aut ancilla, *ib.* Duæ personæ serviles valide et licite etiam invito domino con-

trahunt matrimonium, *ib.* Matrimonium liberæ cum servili cognita valet, 451. Solvitur instantia, *ib.* Liber contrahens cum libera, quam putat esse servam, valide contrahit, *ib.* De liberis servorum, et divortio hæri cum serva remissive, *ib.*

Conditio alia est de præterito, alia de præsentis, alia de futuro, alia de futuro necessario, alia de contingenti, VII, 117, etc. Conditio habetur pro impleta, cum non stat per eum, ad quem pertinet, quominus impleatur, 149. Conditio turpis vel impossibilis habetur pro non adjecta, 119.

CONDUCTOR quis? IV, 213. Conductoris obligationes et jura, 223. Tenetur pretium debito tempore fideliter solvere, *ib.* Et rem conductam non nisi ad conductum usum adhibere, *ib.* Atque eandem ante finitum conditionis tempus absque justa causa non deserere, *ib.* Damnum ex ipsius causa lata, vel levi in re conducta emergens, tenetur resarcire, non item quod contingit casu fortuito, *ib.* Vel causa levissima, *ib.* Nisi desuper specialis fiat conventio, 224. Aut conductor ex causa sua det causam casui fortuito, *ib.* Tenetur conductor ad damnum, sive propria, sive famulorum causa contingat, *ib.* Si fuit negligens in eligendis bonis servis, *ib.* Cuinam incumbat probatio emergente damno, *ib.* Conductor de incendio culpa servorum contingente quando teneatur, 225. Quando non constat unde incendium exortum sit, nec conductor, nec domestici puniri possunt, *ib.* Quando conductor uti non potest re locata ob impedimentum ex parte sua proveniens, tenetur nihilominus ad totam mercedem, 226. Secus est, si ex causa aliena id proveniat, *ib.* Conductor non tenetur augere mercedem ob ubertatem, quæ provenit ex ejus industria, 227. Neque si proveniat ex cœli clementia, *ib.* Conductor competit actio ex conducto contra locatorem, *ib.* Et hæredes ejus, *ib.* Successor ecclesiasticus non tenetur stare locationi factæ ab antecessore nomine proprio, *ib.* Bene vero factæ nomine Ecclesiæ, 228. Num jura et obligationes conductoris transeant ad hæredes ejus, *ib.*

Conductoris operarum obligationes et jura, IV, 228.

CONFESSARIUS quomodolibet exempti, sollicitantes in confessione subsunt inquisitoribus hæreticæ pravitatis, et locorum ordinariis, II, 24.

CONFESSARIUS monialium in quibus casibus possit ingredi clausuram monialium, V, 85. Confessarii in, vel extra confessionale an, et quomodo quædere, vel mandare possint pœnam sanguinis absque irregularitate, VI, 358. Item qualiter reum monere ut in via procedat, scalam ascendat, manus ligandas præbeat, etc., 360. Doctrina practica ad propositum, *ib.* Confessionem audiens non sacerdos. Vide *Ordinem exercens.*

CONFESSIO quando censeatur facta in judicio, II, 170. Confessio clerici criminosi facta coram iudice sæculari, an et quales habeat effectus, 179 et 180. Per confessionem rei in judicio factam,

an inducatur litis contestatio, 282. Vide infra, *Litis contestatio.* Confessio facta ex calore iracundiæ non tenet, nisi in ea detur perseverantia, 435, 470 et 474. Confessio quid, et quotuplex, 467. Confessio generalissime sumpta, quæ, *ib.* Confessio judicialis, quæ, *ib.* Potest in jure fieri tripliciter, *ib.* Facta coram iudice non legitimo, an teneat, *ib.* Utrum debeat fieri coram iudice pro tribunali sedente, *ib.* Confessio extrajudicialis quæ, 468. Facta coram notario, an censeatur judicialis, *ib.* Coram arbitratore est extrajudicialis, *ib.* Secus, si fiat coram arbitro, *ib.* An sit species probationis, *ib.* Proprie non est probatio, sed probationis revelatio, *ib.* Referuntur casus, in quibus non admittitur probatio, bene tamen confessio, 469. Ad confessionem validam plures requiruntur conditiones, 470. Nempe ut confessus sit major viginti quinque annis, *ib.* Et quid de confessione pupillorum, et minorennium, *ib.* Ut confessio sponte fiat, *ib.* Et quid de confessione tormentorum vi extorta, *ib.* Ut confessus sit sanæ mentis, non furiosus, etc., *ib.* Ut confessio sit contra se, *ib.* Fiatque in judicio, 471. Et præsentis adversario, *ib.* Ut non sit incerta, nec erronea, *ib.* Et sit facta de re litigiosa, *ib.* Ipsique favor non repugnet, *ib.* Et ut confessioni nec jus, nec natura repugnet, idque exemplificatur, *ib.* Alia conditiones ad validam confessionem requisitæ, remissive, 472. Confessio pro se, sive ad obligandum alterum sibi, non valet, 470. Ne quidem in mortis articulo, *ib.* Confessio unius in præjudicium alterius non probat, *ib.* Puta, confessio mariti de dote recepta præjudicium creditorum, *ib.* Confessio contra valorem matrimonii non valet, 471. Bene tamen pro matrimonio, *ib.*

Confessio extrajudicialis quam vim probandi habeat, si fiat præsentis adversario, II, 472. Potest variè fieri, *ib.* Et qualiter ea probetur, *ib.* Confessio extrajudicialis præsentis adversario, et cum adjectione causæ facta, in civilibus plene probat, *ib.* Pars adversa, quando censeatur esse præsens, *ib.* In causis criminalibus, quam vim probandi habeat confessio extrajudicialis, 473. Confessio solum incidenter facta plene non probat, etiam causa expressa, *ib.* Confessio extrajudicialis ut plene probet, an requiratur ejus acceptatio, 474. Consultum est pisam expresse acceptare, *ib.* Confessio extrajudicialis præsentis adversario, sed sine adjectione causæ facta, regulariter plene non probat, etsi faciat aliquam præsumptionem, imo et semiplenam probationem, 475. Fallit illud in pluribus casibus, *ib.* Confessio extrajudicialis etiam sine addita causa, plene probat liberationem, et quando, *ib.* Confessio jurata, etiam sine causa, plene probat, *ib.* Sicut et confessio geminata, *ib.* Confessio extrajudicialis, absente parte facta, an probet, *ib.* Ea regulariter plene non probat, *ib.* Ampliando istud ad confessionem in judicio factam, 476. Probat tamen plene, quando intervenit juramentum, *ib.* Aut quando facta est cum expressione causæ per scripturam, etc., *ib.*

Vel fuit geminata ex intervallo, *ib.* Aut ab alio acceptata nomine alterius, *ib.* Seu facta favore causæ piæ, *ib.* Confessio parte absente facta, de æquitate canonica facit plenam probationem, *ib.* Dummodo illa confessio fuerit plene probata, et qualiter ita probetur, 477. Simulque ea sit facta animo deliberato, ac serio, sitque certa et non æquivoca, *ib.*

Confessionis judicialis effectus qui, II, 477. Hæc plene probat, et inducit notorium juris, *ib.* Confessio facta in iudicio summano, probat etiam in plenario, quando tendit ad eundem finem, *ib.* Ea in causis civilibus habet vim sententiæ, et rei iudicatæ, 478. Secus in criminalibus, et cur, *ib.* Antequam ex propria confessione reus condemnatur ad mortem, debet constare de corpore delicti, *ib.* Confessio judicialis convalidat nullitatem processus, *ib.* Atque excludit appellationem, præsertim in causis civilibus, 479. Intellegendum istud de vere confesso, secus in fide confesso, *ib.* Contra confessum in iudicio, an debeat ferri sententia diffinitiva, *ib.* Nullæ sunt partes iudicantis in confitentibus, quomodo intelligendum, 480. Reus convictus in iudicio simulque confessus, appellare prohibetur, 478, et III, 352. Confessio facta in iudicio regulariter revocari non potest, II, 480. Nisi revocetur in continenti, *ib.* Et quando dicatur revocari in continenti, *ib.* Potest etiam ex intervallo revocari, quando probatur per errorem facti contigisse, *ib.* Minorenes ex propria confessione graviter læsi, et quandoque majorenes, restituuntur in integrum, *ib.* Confessio prælati an noceat Ecclesiæ, 481. Confessio prælati administrationem non habentis, nequiquam præjudicat Ecclesiæ, *ib.* Et quid, si confiteatur de rebus illis, in quibus est legitimus administrator, *ib.* Confessio prælati facta per viam contentiosæ jurisdictionis, probat contra Ecclesiam, *ib.* Ecclesia tamen ex tali confessione graviter læsa, juvatur duplici remedio, et quali, *ib.* Confessio prælati per modum voluntariæ jurisdictionis, non præjudicat Ecclesiæ, neque successori, *ib.* et 482. Etiam si foret sigillata sigillo ejus, 482. Nisi confessio illa sit facta una cum capitulo, *ib.* Vel Ecclesia non habeat capitulum, *ib.* Aut nisi confessio tendat ad aliquem liberandum, *ib.* Afferuntur aliæ limitationes, *ib.* Confessio per viam contentiosæ jurisdictionis, et voluntariæ jurisdictionis, quæ, 482.

Confessio procuratoris an præjudicet domino, II, 483. Facta in iudicio per viam contentiosæ jurisdictionis probat contra dominum, nisi legitime revocetur, *ib.* Idemque dicendum de confessione œconomi respectu Ecclesiæ, et tutoris respectu pupilli, etc., *ib.* Secus, si confessio illa est facta omnino sponte, *ib.* Solvitur instantia, *ib.* Confessio judicialis per procuratorem facta, potest revocari, *ib.* Nec opus est alia probatione erroris, quando revocatur in continenti, secus alias, 483. Confessio procuratoris, quando dicitur per dominum revocata in continenti, *ib.*

Confessio qualificata, quæ, II, 487. Quandoque fit simpliciter, quandoque sub adjecta qualitate, *ib.* Confessionis qualificatæ exempla referuntur, *ib.* Confessio qualificata an ex parte possit acceptari, et ex parte reprobari, 488. Confessio continens diversa capitula, potest ex parte acceptari, et ex parte reprobari, *ib.* In causis civilibus, ubi præsumptio juris non stat contra qualitatem adjectam, confessio qualificata debet vel tota recipi, vel tota respici, *ib.* Unde veritatem appositæ conditionis non tenetur probare, ipsemet confitens, *ib.* Sed hanc debet refutare is, qui recipit unam partem confessionis qualificatæ, *ib.* Secus est, quando præsumptio aliqua stat contra confitentem, seu adjectam qualitatem, 489. In criminalibus potest confessio qualificata dividi, eaque sine qualitate acceptari, *ib.* Confessus tamen confessione qualificata non potest condemnari ad pœnam capitalem, *ib.* Confessio qualificata quod scriptura privata grave delictum exprimens, sua manu fuerit conscripta jocosè solum an præjudicet confitenti, 490. Refertur notabilis casus circa hoc, *ib.* Stante tali confessione scriptura privata probat plene contra confitentem, dummodo non agatur de imponenda pœna corporali, *ib.*

Confessio sacramentalis inique revelata, vel reperta schedula confessionis, non præjudicat poenitenti in foro externo, II, 491. Sacerdoti confessionem revelanti nullo modo creditur, *ib.* Depositi testimonium de confessione sacramentali forsitan audita, contra poenitentem nihil probat, *ib.* Inventor schedulæ confessione peccat, scienter illam legendo, *ib.* Nec potest iudex de peccatis in ea descriptis inquirere, *ib.*

Confessio per torturam extorta ut præjudicet confitenti, quæ requirantur, II, 492. Requiritur imprimis, ut constet de corpore delicti, *ib.* Deinde ut contra tortum præcesserint legitima indicia, *ib.* Confessio per torturam extorta non præcedentibus legitimis indiciis, nihil probat, *ib.* Vide *Judicia et Tortura*. Ut confessio facta in tortura probet, requiritur ulterius, ut tortus persistat in confessione, 493. Qualiter reus tortus censeatur persistere in confessione, 494.

Confessio criminis emanata sub spe immunitatis a iudice promissæ an probet, II, 494. Non sufficit ad pœnam ordinariam condemnandum, *ib.* Sufficit tamen ad condemnandum reum extraordinaria pœna, 495. Quid si reus in illa confessione perseveraverit, *ib.* Confessione propria solet fieri probatio, 516. Confessio partis etiam post conclusionem in causa, est recipienda, 541. Facta in supplicatione principi porrecta plene probat, *ib.* Inter confessionem extrajudicalem, et scripturam privatam quæ disparitas, III, 109. Scriptura privata confessata, an et qualiter probet contra scribentem, vel tertium, *ib.* Vide *Scriptura privata confessata*.

Confessio propria admittitur, contra præsumptionem juris, et de jure, 146. Imo et contra sententiam, *ib.* Confessus judicialiter de proprio cri-

mine, an possit interrogari de sociis criminis ejusque confessio adversus istos admitti, II, 484. In criminibus exceptis potest de se confessus interrogari de sociis, *ib.* Idem dicendum de illis delictis quæ ex natura sua petunt complicem, 485. Vel saltem in talibus circumstantiis socios requirunt, *ib.* Reus de se confessus potest interrogari de sociis in delictis occultis, et difficilis probationis, *ib.* Talis confessio, seu nominatio socii criminis, ad quid valeat, *ib.* Confessio socii criminis facta per reum de se confessum, non est sufficiens indicium ad torturam, etc., 487. Confessio rei facta sine tortura facit, quod non amplius possit agere de nullitate processus, VI, 37.

CONFITERI alicui extra ordinem non possunt regulares, VI, 611. Nisi sint in itinere, *ib.*, vel in mortis, aut necessitatis articulo, qualis etiam est necessitas celebrandi, *ib.* Quid in ordine nostro, *ib.*

CONFINIA probant lapides, seu columnæ terminorum, III, 117.

CONFIRMATIO suæ electionis est per electum post præstitum consensum petenda intra trimestre, I, 374. Et intra mensem tenetur electus iter arripere ad Sedem apostolicam, si ad hanc spectet confirmatio, 375. Spectato jure communi, confirmatio electionis pertinet ad immediatum superiorem, *ib.* Tamen per concordata Germaniæ, confirmatio episcoporum reservatur summo pontifici, *ib.* Quæ sint observanda ante confirmationem concedendam, *ib.* Confirmanti incumbit, qualitates electi, atque processum electionis antea diligenter explorare, *ib.* Si electus habeat electionis suæ adversarium, is ante confirmationem nominatim vocabitur: alias generale edictum in Ecclesia proponatur, *ib.*

Confirmatio quid, III, 359. Supponit jus aliquo modo quesitum, *ib.* Confirmatio in forma communi, seu simplex, quæ, *ib.* Hæc nullum jus novum tribuit, sed supponit actum jam validum, *ib.* Et cur idcirco non sit inutilis, 360. Confirmatio in forma speciali, ac ex certa scientia, quæ, *ib.* Unde colligi possit, confirmationem esse factam in forma speciali, et non tantum in forma communi, *ib.* Confirmatio alia utilis, et quæ, *ib.* In dubio an censeatur esse confirmatio in forma speciali, 361. Actum ex se invalidum non reddit validum, nisi in aliunde reddatur validus, *ib.* Contra confirmationem Papæ nequit iudex inferior judicare, 363. Nisi de speciali mandato Papæ, quando istud Papamandare solet, *ib.* Iudex inferior potest procedere contra litteras confirmationis apostolicæ, quando sunt subreptitiæ, 363. Potest etiam litteris confirmatiæ, em Papæ continentibus cognoscere incidenter, idque exemplificatur, *ib.* Non valet confirmatio papalis, quam religiosus super prioratu, vel administratione perpetuo possidenda obtinuit, *ib.* Iudex inferior videns a Papa in forma communi fuisse invalidum, potest incidenter pronuntiare confirmationem illam esse invalidam, *ib.*

CONFIRMATIONIS sacramentum potest ex confessione Papæ conferri per simplicem sacerdotem, I, 356 et 480. Quid agendum, si in conferendo confirmationis sacramento per errorem non chrisma, sed oleum adhibeatur, 491. Refertur sententia eorum qui asserunt, chrisma non esse de essentia sacramenti confirmationis, *ib.* Opposita aliorum sententia declaratur, et probatur, 492.

Confirmationis sacramentum quando, et inter quos inducat cognationem spiritualem? Vide *Cognatio*, vel de *Cognatione spiritali*, V, 452.

Confirmationem iterantes non sunt irregulares, VI, 332.

CONFRONTATIO rei cum testibus quando fieri possit, VI, 88. Et quomodo, *ib.*; forma, et praxis confrontandi, *ib.*

CONJECTURA quid, III, 138. Et qualiter præsumptione, *ib.* Sumitur quandoque pro præsumptione, *ib.*

CONJUGATI, nec tonsurari, nec ordinari possunt, III, 414. Nisi votum continentiae præsentent, *ib.* Et quid de ordinato sine consensu uxoris, *ib.* Conjugatorum converso quid? et ingressus in religionem, V, 65. Ante consummatum matrimonium potest quivis conjugatus religionem ingredi, 66. Et alter ad secunda vota transire, *ib.*

Post contractum matrimonium habet conjux quivis bimestre ad consultandum, et quomodo, *ib.* Per copulam intra bimestre vi extortam non impeditur ingressus, *ib.* Nec consummatur matrimonium, *ib.* Idem est, si copula gravi metu incusso obtinetur 67. Post consummatum matrimonium unus sine alterius consensu religionem ingredi non potest, *ib.* Bene tamen cum consensu, *ib.* Dummodo debita concurrant circumstantiæ ac conditiones, et quæ, 68. Professio conjugis sine requisitis conditionibus facta, quamvis illicita, tamen valet, dummodo adsit consensus alterius conjugis, 70. Si remanens in sæculo perpetuam non voverit castitatem, potest et debet professus iterum revocari, *ib.* Secus, si vovit, *ib.* An et quando conjux juvenis altero proficiente remanens in sæculo, et castitatem vovens, compellendus sit ad ingrediendam religionem, *ib.* Si unus conjugum committit adulterium, potest eo invito alter religionem ingredi, 71. Et quomodo, *ib.* An, si pars innocens religionem ingredi nolit, possit, ac debeat, adultera ingredi, *ib.* Potest pars adultera ingredi religionem, si innocens tacite, vel expresse consentit, 72. Uno adulterante potest innocens etiam in sæculo ordines suscipere, *ib.* Uno spiritualiter adulterante, alter religionem ingredi potest, *ib.*

Conjuges quomodo facere possint testamentum reciprocum, IV, 461. Conjuges an, et quando discedere possint ab invicem, existente matrimonio nullo, V, 503. Debent potius excommunicationem sustinere, quam iudici præcipienti copulam obedire, 504. An, et quando recipere, et rejectum recipere iterum possint conjugem adulterum, 511.

Conjugium leprosum. Vide *Lepra*, 448. Conjugium servorum. Vide *Conditionis impedimentum*, 449. Coniux, altero coniuge invito, non potest vivere castitatem, VII, 13.

CONNEXORUM eadem est ratio, VII, 94.

CONSANGUINEI, et affines producentis, non sunt testes idonei adversus extraneos, II, 567. Fallit istud in certis casibus, *ib.* Consanguinitas, et affinitas etiam contra valorem matrimonii, olim probatur per testes ex auditu alieno, III, 39. Hodie tamen istud nonnihil est correctum, et cur, 40. De facto requiruntur duodecim conditiones in probatione consanguinitatis, vel affinitatis, per testes de auditu alieno, et quæ, *ib.* Adversus suos consanguineos non possunt compelli ad testificandum agnati, et cognati, 76. Consanguinei et germani qui, IV, 281. Consanguinei an, et quando criminaliter accusare possint, VI, 6.

CONSANGUINITAS quid et unde, V, 460. Ut collateralales consanguinei sint, debent ab utroque tercio debite propinquo descendere; secus est in linea recta, *ib.* Consanguinitas seu cognatio naturalis alia est naturalis tantum, alia naturalis et civilis simul, *ib.* Dividitur in cognationem et agnationem, 461. Utraque causat impedimentum, *ib.* Linea consanguinitatis quid? et quomodo computetur utroque jure, 462. Arbor consanguinitatis, *ib.* Annotatio ad arborem, *ib.* Consanguinitatis impedimentum olim usque ad septimum gradum dirimebat, hodie vero usque ad quartum solummodo, 466. In linea recta jure ecclesiastico dirimit in infinitum, *ib.* Quoad primum gradum ejusdem lineæ etiam jure naturæ, *ib.* Secundum aliquos etiam in reliquis gradibus lineæ rectæ, *ib.* Inter consanguineos lineæ transversalis nullus gradus jure naturæ dirimit matrimonium, 467. Inter consanguineos secundi gradus lineæ transversæ solo jure ecclesiastico datur impedimentum, *ib.* Consanguinitatis impedimentum dispensando quis? et quando tollere possit, 565. Papa cum regibus et principibus personis dispensat super impedimento hoc in secundo gradu. Item etiam cum vere nobilibus ex gravi causa, *ib.* In eodem gradu subinde etiam dispensat cum divitibus et præcipuis personis, 567; et quibus de causis, *ib.* Imo etiam cum plebeis, et quando, *ib.* In secundo et tercio gradu cum quibus dispenset, et ex qua causa, *ib.* Super tercio et quarto gradu, dispensat cum quovis, ex quavis causa rationabili, *ib.* Consanguinitatis impedimentum, ut rite dispensetur quænam exprimi debeant in supplicatione, 574.

Consanguinitas vel amicitia intuitu conferre beneficium non est simonia, 24.

CONSECRATIO ecclesiæ quid, V, 156. Potest fieri per solum episcopum, *ib.* Sub Missa, quavis tamen die, *ib.* Ecclesia non potest consecrari sine sufficienti dote et quæ, *ib.* Limitatur in ecclesiis regularium, *ib.* De ritu consecrandi, remissive, *ib.* Quomodo probetur consecratio Ecclesiæ?

Et quid juris in dubio, 157. Ecclesia ex tota, vel secundum majorem partem simul destructa, excreatur, et indiget nova consecratione, *ib.* Non item si successive, vel secundum minorem partem, *ib.* Quid si igne excreatur, 158. Ecclesia amplificata quando indigeat consecratione, *ib.* Consecratio altaris a quo et quando fieri possit, 163. Consecratio cæmeterii a quo et quando fieri possit, 162.

CONSENSUS electi auget numerum votorum in compromisso, I, 333. An idem dicendum in aliis electionibus, *ib.* Præsertim Papæ, 343. Consensus principis respectu inducendæ consuetudinis potest triplex distingui, nimirum expressus, tacitus et legalis, 391. Ad consuetudinem sufficit consensus legalis, seu juridicus principis, *ib.* Consuetudo sumit vires suas non a subditis, sed ab auctoritate seu consensu legislatoris, *ib.*

Consensus quomodo differat a consilio, IV, 60.

Consensus capituli in quibus generatim requiratur, 61. Minora negotia, non item majora potest peragere episcopus seu prælatus sine consensu capituli, 62. Ubi requiritur consensus capituli, non sufficit consilium, *ib.* In quibus vertitur Ecclesiæ vel capituli interesse, sive præjudicium, requiritur capituli consensus, *ib.* Item in alienatione rerum in Ecclesiam vel capitulum pertinentium, 63. Vel quando agitur de subjectione capituli, *ib.* Vel obligatione Ecclesiæ, *ib.* Vel collatione beneficiorum ad episcopum et capitulum simul pertinentium, *ib.* Item in suppressione canonicatum vel unione beneficiorum, *ib.* Quid de unione facienda in mense episcopi aut capituli, 64. An requiritur consensus in puniendis et inquirendis excessibus subditorum, *ib.* In causis criminalibus contra personas in dignitate ecclesiastica constitutas qualiter requiratur consensus, *ib.* Requiritur in omnibus in quibus alicubi viget consuetudo eundem adhibendi, 65. Valet consuetudo non requirendi consensum capituli, ubi de jure requiritur, *ib.* Exemplificatur, *ib.* Et solvitur instantia, *ib.* Consensus capituli an requiratur ad hoc, ut prælatus possit repudiare legatum factum Ecclesiæ, 67. Consensus omnium quando requiratur, 78. Consensus Papæ an et quando ad ædificandum monasterium requiratur, V, 208. Consensus Papæ ubi requiritur, non est necessarius consensus Papæ, et e contra, *ib.* Consensus capituli non est necessarius ad ædificanda monasteria, 209.

Consensu mutuo quando solvantur sponsalia, V, 353. Consensus novus ad revalidandum matrimonium invalide contractum qualiter requiratur, 659, 663. Et qualiter ab ignorante impedimentum sollicitari possit, ac debeat, 622. Consensus majoris partis vel singulorum de communitate quando requiratur, VII, 71. Consentire non potest quis in prohibitis jure divino, 69. Consentire videtur qui tacet, et quomodo, 102.

CONSERVATOR quis, I, 570. Conservatorem dat solus Papa, non legatus ipsius, *ib.* Et quibus

modis Papa eum concedere soleat, 571. Regulares ex privilegio pontificio possunt eligere conservatorem, *ib.* Officium et potestas conservatorum quæ, *ib.* Solum defendunt sibi commissos a manifestis injuriis, et quæ poena secus facientium, *ib.* Quid juris, si citatus objiciat injuriam non esse manifestam, aut non factam, *ib.* Quæ requirantur ut quis conservator deputari valeat, *ib.*

CONSILIUM reverentiæ, seu cui necessario parendum est, quid, I, 138. Consilium perfectionis, et consilium reverentiæ distinguuntur, *ib.* Lex consilii regulariter non est obligatoria, 137. Fallit hoc in tribus casibus, 138. Consilium inter et consensum est differentia, IV, 60. Consilium sequi nemo cogitur, *ib.* Debet tamen subinde adhiberi, 61. Reverentiæ causa etiam obligat, *ib.* Sumitur subinde pro consensu, *ib.* Quæ negotia per episcopum expediri debeant, cum consilio capituli, 66. Consilium parentum ad sponsalia contrahenda, an et quando requiratur, V, 340. Consilium sequi nemo non tenetur, VII, 475. Consilium fraudulentum non excusat, VII, 142. Sine consilio nihil agendum, 141. Consilio dato nullus obligatur, nisi sit fraudulentum, *ib.*

CONSULENS recursum ad potestatem sæcularem ab ecclesiastica, est excommunicatus, VI, 607. Consulens fraudulenter ad quid teneatur, 142.

CONSTANTINOPOLIS capta est a Turcis in feriis Pentecostalibus, I, 64.

CONSTITUTIO, unde sic dicatur, I, 105. Constitutio stricte accepta, *ib.* Et large quid, 106. Constitutio et lex fere sumuntur pro eodem, 105. Magis tamen usitate differunt, et in quo, *ib.* Constitutiones ecclesiasticæ variis nominibus appellantur, 106. Constitutiones apostolicæ vocantur etiam Bullæ, et Brevia apostolica, 107. Constitutiones papales de novo edendæ debent promulgari, et qualiter, 127. An obligent primum post duos menses factæ publicationis, 128. Constitutio pontificia Romæ promulgata, an illico obliget pro toto mundo absque publicatione in dicecibus, *ib.* Vide infra, *Promulgatio*. Ad constitutionem an requiratur acceptatio populi, 133. Constitutiones mere pœnales an dentur, 144. Vide *Lex pœnalis*.

Constitutio extravagans Papæ quando allegatur et dubitatur, an sit authentica, quid sit agendum, III, 137. Constitutio rei quando et quomodo fieri possit, ac debeat, VI, 77. Assumuntur ad eam assessores, *ib.* Qualiter iudex monere et adhortari debeat reum constitutum, 78. Non debet reo ante examen illius etiam petenti dare defensiones, copiam actorum, vel advocatum, *ib.* Aliter res se habet in processu civili, *ib.* Si reus est excommunicatus, statim ac constituitur, absolvi debet ab excommunicatione, *ib.*

Constitutionibus ecclesiasticis, seu sacris canonibus, quinam generatim obligentur, I, 159. Constitutionibus pontificiis obligantur omnes Christi fideles, *ib.* Constitutiones autem inferiores

rum prælatorum obligant tantum subditos proprii territorii, *ib.* Neque istis adstringuntur subditi actu non existentes intra territorium legislatoris, *ib.* Constitutionibus ecclesiasticis obligantur etiam hæretici, 162. Secus dicendum de paganis, et catechumenis, 163. Solvuntur contraria, *ib.* Vide *Leges obligant*. Constitutionum revocatio, derogatio, seu correctio. Vide *Legis abrogatio*, et *Jurium correctio*.

CONSUBSTANTIALITATIS Filii cum Patre, quæ ratio, I, 57.

Consubstantialitas, quid significet, I, 76. Hoc nomen jam fuit usitatum ante concilium Nicænum, *ib.*

CONSUETUDO. Consuetudine longæva potest ex lege humana mixta fieri pure pœnalis, II, 146. Consuetudo, et statutum non differunt, nisi sicut tacitum, et expressum, 171. Consuetudo communiter inducta in loco tam per clericos, quam per laicos, obligat utrosque, 174. Quid si alia consuetudo vigeat inter clericos, et alia inter laicos, *ib.* Consuetudo legitime præscripta tribuit jurisdictionem, 199. Consuetudo unde sic dicatur, 267. Sumitur tripliciter, *ib.* Consuetudinis nomen absolute positum, de qua intelligatur, *ib.* Consuetudo pro jure accepta, quid, *ib.* Dividitur varie juxta quatuor causarum genera, *ib.* Consuetudo secundum legem, præter legem, et contra legem, quid, *ib.* Cur contra canones valeat consuetudo? Non autem lex inferioris, 268. Consuetudo canonica, civilis, quæ, *ib.* An detur consuetudo mixta, *ib.* Consuetudo generalissima, generalis, et specialis, quæ, *ib.* Specialis prævalet generali, 269. Specialissima quæ, *ib.* Non facit jus, sed præsumptionem inducit, *ib.* Judicialis, et extrajudicialis, qualis, *ib.* Consuetudo qua ratione differat a legibus, et statutis, *ib.* Atque a traditionibus, *ib.* Et a præscriptione, 270. Consuetudo nequit induci a particularibus personis, bene tamen præscriptio, *ib.* Ex illa acquiritur publico, ex hac privato, *ib.* Consuetudo fit cum æquali damno, unius, vel lucro alterius, *ib.* Ad consuetudinem non requiritur titulus, *ib.* Consuetudo est favorabilis præscriptio odiosa, *ib.* Et qualis sit favorabilis, *ib.* *Acquisibilia privilegia sunt acquisibilia consuetudine*, quomodo intelligendum, 277. Consuetudinis conditiones generatim quæ, 271. Quænam censeatur rationabilis, et quæ irrationabilis, *ib.* Consuetudo est irrationabilis, quæ juri naturali, aut divino adversatur, 272. Aut a jure canonico reprobatur, *ib.* Vel peccandi licentiam, vel occasionem præbet, *ib.* Aut bono communi perniciosam est, *ib.* Lex, et contraria consuetudo possunt simul esse rationabiles ex diverso respectu, *ib.* An hæc, vel illa in particulari consuetudo sit rationabilis, necne iudicis arbitrio relinquitur, *ib.* Ad hoc dijudicandum quid iudex attendere debeat, *ib.*, 281. In dubio præsumitur consuetudo rationabilis, 272.

Consuetudini potest jus tribus modis resistere, 273. Si jus reprobat consuetudinem ut cor-